

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egész évre	16 ft. — kr.
Félévre	8 —
Egy negyedre	4 —
Egy hónapra	1 — 50

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

A lyceumi nyomdában.
Kiadó hivatal:
A lyceumi nyomda „központi irodájában, főtér, gr.
Teleki Domokos-ház.

HIRDETÉSI DIJAK

Ötvenor hasábozott sor ára 6 kr. Minden hirdetés után 80 kr.
bélyegilleték.
Nagyhirdetéseknél
kedvezményes.

NYILTTÉR

soroként, vagy annak helye 25 kr.
Reklamok:
hírfűszerbe soroként 1 ft.

KOLOZSVÁR, AUGUSTUS 12.

Fővárosi levelek.

CCCCXXI.

Pest, aug. 9. 1873.

Kedves barátom! Annyi szomorú levél után, melyeket minden tekintetben oly sérelmes helyzetünk mondott toll alá, ideje lesz már azon egyetlen vidám körülményről szólnunk valamit, mely eszomoru időkben egyedül vigasztalásunkra szolgál.

És az a mivelt külföld elismerése hazánk s különösen fővárosunk iránt.

E kedvező véleményt azon kívül a mi abban csakugyan mint komoly méltánylat létezik, különösen két körülmény szülte. Egyik az az ellentét, mely a róllunk, különösen a német sajtó után elterjedt eddigi fogalmak és a való tapasztalás között létezik, s mely külföldi vendégeinkre csakis kellemesen hathatott; másik újból egy ellentét a bécsi krach sérelmes napjai s a magyar vendéglátás örömei között, mi újból csakis kellemes utóhatást vonhatott maga után.

Innen magyarázható meg, hogy a jury-expeditio óta, habár a főváros egészségügyi viszonyai épen nem kedvezők, mai napig is egymásután özönlik Buda-Pestre a mivelt közönség s még az ország legvégső széleire Erdélybe sem egy kettő készül, mint ők mondják, a természeti és műkincsekben gazdag kis tartományt fölkeresni. Így találkoztam tegnapelőtt 2 prágai egyetemi tanárral, kik egyenesen Erdélybe készülnek.

Szóval a közlekedés megnyitva, különösen világtárlati szereplésünk óta kezdünk divatba jönni.

Ez magában nem volna rossz; sőt épen ellenkezőleg nagy előny lehet reánk nézve, ha föl tudjuk használni és hasznunkra megtartani. Az áramlat megindult; tőlünk függ, hogy abból lassanként fiasco ne legyen, sőt hova-több több közönséget vonzzunk be az országba, melynek természeti áldásai valóban nem

hiányoznak s méltók arra, hogy a mivelt külföld figyelmét nemcsak felköltsék, de ki is érdemljék.

Vegyünk például gyógyforrásainkat, illetőleg fürdőinket, melyekben hazánk annyira gazdag. Mi lenne belőle például, ha most, midőn többé a közlekedés nem akadály, meg tudnók a külföldi közönséggel kedveltetni fürdő-helyiségeinket?

A természetnek — e tekintetben oly gazdag áldásaival dicsekedhetünk, minővel a földnek egyetlen országa sem bír. De mi haszna a természet adománya, ha az idegennek nem tudjuk bennök megadni azt a kényelmet, melyhez otthon és más mivelt országok gyógy — vagy mulató — helyein szokva van?

Ime a Schweicz alig rendelkezik egy pár nagyobb hatású gyógyforrással s bár kétségtelen, hogy fölséges havasai és tisztá levegője képezik a fő vonzerőt, de aztán azt szám-bavéve is, mi özönlik be oda! Hiszen azt lehet mondani, hogy egész Schweicz idegenek után él.

Nálunk szintén költségeknek a fürdő tulajdonosok a nagyobb fürdőkre. De valljuk meg, legtöbbször ügyetlenül, s ha nem szükség-markan, akkor legalább is izléstelenül. Aztán legtöbb helyen fogalmával sem bírnak annak, mit miveltbebb országokban kényelemnek „comfortable” neveznek.

Igy aztán a beözönlésnek épen kedvezőtlen hatása lehet majd; ha az illetők panasszal mennek haza s a jövődöket elretentik.

P. Szathmáry Károly.

— Új kölesön. Kerkápoly legújabb hitel-műveletéről írja a „Pesti Napló” Az 1873-diki budget-törvény 4-dik § a így hangzik: „A 2-ik §-ban megállapított rendes kiadások és a 3-ik §-ban megállapított rendes jövedelmek 3.722.647 frt, a rendkívüli s a hitel- és pénztárműveleti kiadások és bevételek között 10.083.450 frt és így összesen 14.706.097 frt, különbözet mutatkozván: utasítatik a pénzügyminiszter, hogy ezen hiánynak végreles fedezése iránt még ezen év folytán terjesszen elő törvényjavaslatot; a mennyiben addig

is ezen hiány ideiglenes fedezése szükségesnek mutatkoznék, fölhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy azon célból az állam ingó értékeinek alapján előlegezési hitel-műveletet köthessen, vagy a sorsolási kölcsön rendelkezésre álló tőkéiből kamatozás mellett ideiglenes előlegeket vehessen föl.” A törvény felhatalmazása alapján, mint haljuk, Kerkápoly pénzügyminiszter a magy, általános hitelbank, a bécsi Credit-Anstalt, s az ezen intézetekkel szövetséges Rothschild, Sina és Wodianerbankházakkal öt millió frtnyi előlegezési hitel-műveletet kötött, melyből két millió váltokban tegnap este fizettetett ki a pénzügyminiszternek, s ugyan az ügyben a miniszter még az este Bécsbe utazott.

Kolozsvárt, augusztus 11.

(—) Alig hunyt el Saguua s a szamosujvári prepost P. Macedon, s mára román népnek újra gyászja van.

A román lapok, mult vasárnap gyász keretben jelentek meg. Szilágyi P. József nagyváradi g. e. püspök halálát jelentették. Az elhunyt püspököt e hó 8-án temették el N. Váradon, számos résztvevő jelenlétében. A temetési szertartást a szamosujvári püspök, Pável Mihály végezte.

A mi az elhunyt püspök életrajzát illeti, röviden megemlítjük; 1813 április 13-án született, a középtanodai tanulmányainak befejezése után „S. Barbara” című convictusba, Bécsbe küldetett fel a theológiára. Visszatérte után a n.-vári püspöki udvarnál nyert alkalmazást, nem sokára titkárra lett Erdélyi püspöknek, hatat korában kanonok, majd a seminárium rectora lett.

Számos kitüntetés után Szilágyi 1863-ban ő felsége által n.-vári püspöknek nevezetett ki. Mint püspök, jeles egyházi munkát irt „Enchiridion juris eccles.” cím alatt, mely közfigyelmet keltett. Romában is volt a híres zsinaton, mely az infallibilitást kimondotta.

Szilágyi a politikától távol tartotta magát, inkább egyházának ügyei rendezését tartotta szem előtt s nem kis mértékben iparkodott nemzetét szellemileg emelni, s annak anyagi helyzetén segíteni. A nép őt ezért szerette s a nép élénk részvéte kísérte őt az öröknyugalomba.

Végrendeletéből érdekesnek tartjuk, a következő hagyományokról említést tenni. Jelesen a belényesi g. cath. gymnasiumnak 20000 frt. a szűkölködő papok alapjának 20000 frtot, a leányiskolának 10000 frtot, a semináriumnak 3000 frtot hagyományozott.

gyományozott. A mi a legatumok összegét illeti felmegy 100,000 frtra.

Végrendelete számos üdvös intézkedést tesz egyháza s nemzetére nézve.

Ha minden egyháznagy úgy halnék ki, mint Saguua és Szilágyi, ha az életen keresztül annyit tennének, s végrendeletükben ily módon emlékeznének meg az elhagyott nép szükségleteiről — a román nemzetnek nem volna panasza oka. De hány főpapja mulik ki, a kik sem az életben nem érdeklődtek a nép bajai iránt, annál kevésbé emlékeztek meg arról végrendeletükben. Pedig huzák a sok ezer forintból álló fizetést évenként élveznek minden jót a nép jóakarata folytán s a nép adójából.

Ott van Szamosujvárnak, isten tudja, hány jó testben lévő kanonokja s más egyházi méltóság, ezekről a világra s a nép azt sem tudja, ha vajjon élnek-e? azt tapasztalja, hogy élnek, még pedig igen jól, csak azt nem tudja, hogy vagy egyszer a nép javáért is éltek volna.

Az ember vigasztalva lenne, ha az irodalmi téren tapasztalna bár e tekintetben mozgást, de a román irodalommal ezek nem sokat bajlódnak, behuzzák magukat lakásukba, s tőlük azután verheti fejét a nemzet, hogy keresse meg számukra a mindennapi kenyeret.

Balázsfalváról s Szebenről, Karánsebes Arad, Lugos és N.-Várad kanonokjairól sem szólhatunk kedvezőbben; Balázsfalva és Szeben kanonokjai nagy része azonban oly irodalmi férfiak, kik előtt az ember kalapot emel, s azért tisztelt nekik, mert egész életüket az irodalomnak szentelik s a népművelődés terjesztésének. De a többi létezéséből nem huz hasznót a haza és nemzet.

A sajtó naponként ostromozza e férfiakat, de nem használ semmit, mi is letesszük tollunkat, nem akarva a falra borsot hányni.

Telekkönyvi jegyzőkönyvek közzététele Erdélyben.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyi ministerium f. 1873. évi július 15-ről 22,669. sz. a. kelt rendeletével a fentebb megnevezett telekkönyvi munkálatokra nézve a következőket tette közzé.

I.
A új telekkönyvek behozatala céljából a helyszínelés teljesen befejeztetett:

a.) a fogarasi királyi törvényszéki kerület azon községeiben, melyek a sárkányi járásbíró-ság-

TÁRCZA.

A PEDANSOK.

Vigjáték 1 felvonásban.

Irtá

JÁMBOR PÁL.

(Folytatás.)

VIII. Jelenet.

Azur. Előbbie.

Lassu. (a grófnéra mutat.)

Im itt a művem — itt a szép halott! —

Azur. (üdvözlő a grófnét, zavarral Lassuhoz.)

Bocsánat! oh uram bátyám bocsánat,

Kontárnak hittem, megvallom, rideg

Tudónak, a ki tollkással beszél.

E pillanatban meghajtom magam;

Hogyan? merész kezével megmet egy

tavaszt,

Melyet fátyol borított — egy eget

Leplez le a salonvilág előtt;

Oh! ön nem eszköz... ön tudós valóban,

Csodát mivelt — szépséget alkotott,

Elismerem: a kontár én vagyok!

Lassu. (meghatva.)

A mit tudok, rá szerelem tanított.

Szerettem, mint tizenhat éves ifju,

Egy ifju lánykát szépet, mint — kegyed,

Ki egy szerencsétlen bukással

Világtalan lett... bármilyen ifju voltam,

Annyit tudék, hogy elvesztém napom;

Ekkor választám pályámat, szerelmem

Azt sugta: légy orvos! tanulj! s tanultam

S első gyümölcs, mit nyujta tudományom:

A drága hölgynek gyászmutató volt!

Grófné.

Ön visszaadta napvilágát?

Lassu. (könyekkel.)

Meghalt az angyal karjaim között.

Azur.

Szegény gyermek!

Lassu.

Azóta a szerelmet gyűlölöm, bár

Szentség gyanánt ég szivemben ma is;

Szobámban élek, úgy mint remete,

Az ispotályban, s ihlett könyveimben;

Ha áldozat volt első betegem,

Azóta megmenték sok százakat,

Kik áldanak; azóta annyi vaknak

Adtam helyette napvilágot!

Azur. (lelkesebben megöleli.)

Uram bátyám nagy ember!

Grófné (szinte kitarja karjait.)

Ön megmentőm! (megöleli.)

Lassu. (félre.)

Uj éltet öntött e delej belém!

(ifjodni látszik, és titokban vizsgálja a grófnét.)

Minő tüzes szemek! minő hasonlat! —

Azur. (félre.)

Szent ég! tervem dugába dől!

Ugy látszik egy oltáron áldozunk.

Lassu. (meglát egy csomagot.)

Mit látok? (szekrényéhez szalad.) feltörték

szekrényemet!

Azur. (félre.)

No most segít ki, tudomány!

(grófnához.)

Kérem, szeméből öntsön balzsamot

Beteg szívére, mely lecsillapítsa,

Különbén elvesztem!

Lassu. (dühösen.)

Ki volt itt?

Azur.

Csak én — mi ketten — a grófné — meg én?

Lassu

Beszélj! te nyúltál e rejtett fiókba?

Azur. (bűnbánattal.)

Én.

Lassu.

Mi végre?

Azur.

Orvosszeret kerestem —

Lassu.

Kinek?

A grófnénak. Azur.

A grófnénak!

Lassu.

Te is gyógyítottál őt!

(nemes büszkeséggel.)

Ne a szekrényt törjétek fel, pedansok,

Hogy ellopjátok titkainkat: itt — (homlokára üt.)

Itt homlokunkban vannak titkaink!

Egészen fel van dülva lényegem! —

(összerakosgatja irományait s a végrendeletet

elrejt.)

Vajh, olvas-e? (kémleli öcséjét.) Nem hiszem.

Nyugodt.

Grófné. (Lassuhoz.)

Szabad feltűzőm mély hálám jeléül

E kis virágot, melyet én török?

(gomblyukába tűz egy rózsát.)

Lassu. (félre.)

Egő folyam kezd uszni friss eremben. (sohajt)

Szép asszony, és nagyon hasonlít

Azon személyhez, a kit eltemettem.

(komolyan látogat)

Grófné.

En nem tudom, mikép van? hogyha én

Virágot látok, a tavaszt hiszem

Kinyitni lelkemben, mely újra zeng.

Lassu. (elfeledkezve.)

En is — hasonlóképen, asszonyom!

Grófné.

Megifjulok.

Lassu.

En is — (könnyű mozdulatokat tesz.)

Grófné.

Mint gyermek, álmedom tündérnapokról.

Lassu. (mint fenn.)

En is nagysád! — merengek, álmedom,

Nincs szebb a földön, mint egy kis virág,

Mely illatot hint a szív mezejére,

S mit, egy fehér kéz tör számunkra le.

(Megcsókolja a grófné kezét.)

Azur. (félre.)

Veszélyes fordulat. —

Lassu. (az ablakhoz szalad, letör egy rozmarint.)

Szabad? (a grófné elfogadja.)

Egészen fölhevültem. (újra komoly lesz.)

Azur. (félre)

A láz kitört, ki csillapítja le?

Lassu. (hosszu küzdés után.)

Egy fontos kérdést kockáztatni mernék —

Nagyságod jegyben jár?

Grófné. (mosolyogva.)

Nem.

Lassu. (szabadon lélekzik, félre.)

Hála égnek! — (hozzá.) Özvegy tehát?

Grófné.

Özvegy vagyok.

Lassu. (örömmel.)

Jól van! (Azurhoz.) Vár egy súlyos beteg — menj!

Öcsém helyettem —

Grófné. (félre.)

Csodát mivelt! — (hozzá.)

Szereti ön a költők verseit?

hoz tartoznak; úgy mint: Alsó-Komána, Alsó-Venitze, Bucsum, Felső-Komána, Felső-Venitze, Grid, Kuculáta, Lupsa, Mundra, Ohába, Ó-Sinka, Paró, Percsány, Sarkaitza, Sárkány, Todoritza, Uj-Sinka, Váád;

b) ugyan azon törvényszéki kerület azon községeiben, melyek a zerneszti kir. járásbíróshoz tartoznak; nevezetesen: Almásmező, Alsó-Mojets, Felső-Mojets, Fundáta, Holbák, Megura, Ó-Tohán, Pescera, Porta, Predeal, Simon, Sitnea, Szóhodo, Szunyogszék, Törösvár, Uj-Tohán, Vledény, Zernoszt.

c) A brassói kir. törvényszéki kerület területén lévő Brassó szabad kir. városban;

d) ugyan azon törvényszéki kerület azon községeiben, melyek a bosszofalusi járásbíróshoz tartoznak; úgy mint Bácsfalva, Bodola, Bodza, Csernáfalva, Hosszúfalva, Márkos, Nyén, Pürkercz, Tatrag, Türkös, Zajzon.

e) A segessvári kir. törvényszék azon községeiben, melyek a segessvári járásbíróshoz tartoznak; úgy mint: Apold, Bene, Becse, Czikmán-tor, Dános, Erked, Fehéregyháza, Hégen, Héjasfalva, Hétur, Kis-Bun, Mese, Miklóstelke, Nagy-Bun, Nagy-Szöllös, Néhus, Pipe, Prodt, Rados, Réten, Sárpatok, Segesd, Szász-Buda, Szász-Dálya, Szász-Keresztur, Szász-Kézd, Szász-Nádas, Szász-Szt-László, Szendrjes, Volkány, Voszling, Zoltány Magyar-Felek.

f) A nagy-szebeni kir. törvényszéki kerület ujjegyházi járásbíróshoz tartozó községekben a nagy-szebeni járásbíróstól utolagosan ide csatolt s eddig elő még nem helyszíneli Vurpod község kivételével; név szerint: Alczina, Bendorf, Czikendál, Tófeld, Gainár, Glimboka, Holczmány, Hortobágyfalva, Illembak, Kolun, Kürpöd, Márpod, Nuccsed, Oláh-Ujfalu, Szászahuza, Szt-Agotha, Ujjegyház, Verd;

g) ugyan azon törvényszéki kerületbe beosztott s telekkönyvi hatósággal felruházott szász-sebesi járásbíróshoz tartozó Szász-Sebes szab. kir. városban.

h) A kézdi-vásárhelyi kir. törvényszéki kerület azon községeiben, melyek a kézdi-vásárhelyi járásbíróshoz tartoznak; nevezetesen: Alsó- és Felső-Volár Karathával együtt, Albis, Almás, Al-Csernátón, Al- és Fel-Torja, Bélafalva, Csomortán, Dálnok, Esztelek, Fel-Csernátón, Futásfalva, Hatolyka, Ilkafalva, Kézd-Martonos, Kurtapatak, Lemhény, Maksa, Márkosfalva, Mártonfalva, Mátisfalva, Nyujtód, Oroszfalu, Osdola, Peselnek, Polyán, Sárfa, Szárazpatak, Szászfalu, Szent-Katolna, Szent-Lélek;

i) ugyan azon törvényszéki kerület kovásznai járásbíróshoz tartozó mindenik községben, név szerint: Barátos, Bita, Czofalva, Gelence, Haraly, Hilib, Imecsfalva, Kovászna, Körös, Léczfalva, Papolcz, Páké, Páva, Petőfalva, Szörce, Tamásfalva, Telek, Várhegy, Zabolá, Zágón, Szita-Bodzával együtt.

k) A csik-szeredai kir. törvényszéki kerület csik-szt-mártoni járásbíróshoz beosztott összes községekben; úgy mint: Bánkfalva, Csátószeg, Csekefalva, Csik-Szt-Márton, Jakabfalva, Kásson-Altiz, Kásson-Feltiz, Kásson-Impér, Kozmás, Lázárfalva, Ménaság, Szent-György, Szent-Imre, Szent-Király, Szent-Simon, Tusnád, Ujfalu, Verebes.

l) A marosvásárhelyi kir. törvényszéki kerületnek — Pagocsa, Gerebenes, Mező-Rücs tagosi-

tás miatt nem helyszíneli községek kivételével — azon községeiben, melyek a mező-bándi járásbíróshoz tartoznak; nevezetesen: Bárdos, Bázéd, Kis-Lekence, Kölpény, Mező-Bánd, Mező-Bergénye, Mező-Madaras, Mező-Uraj, Sámsond, Kerelő Soós-patak, Szabéd, Száltelek, Székely-Uraj és Mező-Kapus.

m) Végre a besztérczei kir. törvényszéki kerület hasonló járásbíróshoz tartozó: Csépan, Törpény és Dipse, utólagos helyszíneli községekben.

Az ezen községekben felvett telekkönyvi jegyzőkönyvek az azokhoz tartozó birtokrészlet leírásokkal és vázlatrajzokkal együtt az 1873. szeptember 1-től fogva a II. alatt megnevezett törvényszékek mellé kirendelt telekkönyvi hivataloknak átadatnak, a hol azok megtekintése a kiszabott hivatalos órákban mindenkinek megengedett.

II.
A telekkönyvi hatóság teendőit végzi, mint következők:

1) A fogarasi kir. törvényszék az I. a.) és b.) alatt felsorolt községekre nézve.

2) A brassói kir. törvényszék az I. c.) alatt megnevezett Brassó szabad kir. városra — és az I. d.) alatt felsorolt községekre nézve.

3. A segessvári kir. törvényszék az I. c.) alatt felemlített valamennyi községekre nézve.

4) A nagy-szebeni kir. törvényszék az I. f.) alatt felsorolt községekre nézve:

5) A szász-sebesi telekkönyvi hatósággal felruházott kir. járásbíróshoz az I. g.) alatt megnevezett Sz. Sebes sz. kir. városra nézve.

6) A kézdi-vásárhelyi kir. törvényszék az I. h.) és i.) alatt felsorolt valamennyi községekre nézve.

7) A csik-szeredai kir. törvényszék az I. k.) alatt megnevezett községekre nézve.

8) A marosvásárhelyi kir. törvényszék az I. l.) alatt felsorolt községekre nézve.

9) A besztérczei kir. törvényszék az I. m.) alatt felemlített három községre nézve.

(Folyt. köv.)

Külföldi szemle.

Kolozsvár aug. 12-én.

(v) Mac-Mahon tábornagy jelenleg körutat tesz Franciaországban. Ha az „Agence Havas” hivatalos tudósításainak hinni lehet, az elnököt a lakosság mindenütt „tiszteltteljes sympatiával fogadja. Valahányszor Thiers vidékre ment, a távirat mindig „lelekesült fogadtatás”-ról beszélt. Mac-Mahon csak „tiszteltteljes sympatiát” kapott, pedig a tábornagy még legkedveltebb tagja a jelenlegi kormány. Hát még minő tapasztalatokat tehetnének Broglie és Batbie urak, ha kedvük kerekednék, kissé provinciát látni, ha a „legkedveltebbik” is ily fogadtatásban részesül!

A Bourbonok és Orleansok tehát fuzionáltak. A republikánus párt e fuzionak azonban nem nagy jelentőséget tulajdonít, különyle ugyan behatolag foglalkoznak ez eseménnyel, de távol vannak attól, hogy a hercegek kiegyezésében a köztársaság romlását lássák. Thiers, ki a párisi gróf és Chambord gróf találkozásakor elhatározta, hogy tervezett schweiczi utját elhalasztja, most elég veszély-

telennek tartja a politikai helyzetet arra, hogy Franciaországot darab időre elhagyhassa. Thiers a fuziót jelentőség nélkülnek deklarálta, s pártívei teljesen igazat adtak neki. Az agg államférfi, mint mondják, jövőre gyakrabban szándékozik politikai ügyekkel foglalkozni. A „V. Ztg.” írják Párisból, hogy Thiers visszatértekor minden este megnyitja salonjait republikanus notabilitások fogadtatására.

A nemzetgyűlés Párisban időző republikanus tagjai egyebiránt elhatározták, hogy ezentul mindennap tanácskozmányt fognak tartani a monarchisták minden lépése ellenőrzésére.

A hivatalos lap konstátálja, hogy a hadikárpótlás 5-ik millárdjának 3-ik negyede f. hó 5-én lefizetett.

Madridból távirják aug. 8-ról, hogy Valencia megadta magát. Az ostromló Martinecz Campos tábornok a várost megszállotta. Carthagenát megadását közelebbről várják.

A spanyol cortes a kegyelmezési jog megszüntetésére vonatkozó javaslatot elfogadta.

Madridban nagy aggodalomban vannak a tengerészet még föl nem lázadt részének magatartása miatt. Ujabb hírek szerint a „Villa de Madrid” is a lázadókhoz csatlakozott, s a föllázadt katonák tisztjeiket a hajón megölték.

A „Pester Lloyd” szerint jelenleg tárgyalások folynak négy nagyhatalom között a czélból, hogy a karlisták hadviselő félnek tekintessenek, mihelyt egy nagyobb város, pl. Bilbao határukba kerül. Egyelőre a nézetek még egyebiránt nagyon eltérnek egymástól.

Az angol miniszteriumban következő változások lesznek: Ripon és Childers a magánéletbe vonulnak; Bruce a titkos tanács lord-elnöke leend: a belügyeket Lowe veszi át; Bright Lancaster hercegség kancellárává és Gladstone a kincstár kancellárává nevezetik ki. Még további változások is várhatók.

Külföldi vegyes hírek

(v) Az első német ó-katholikus püspököt aug. 11-én szentelték föl Rotterdamban. Ez Reinkens Hubert, a boroszlói egyetem egyháztörténelem-tanára.

(v) Rochefort Henrik f. hó 8-án szállította a „Virgane” hajóra, melyen Uj Caledoniába fog vitetni.

(v) Bellunóban ismét földrengés volt aug. 8-án. A már azelőtt megrongált épületeken kívül ez alkalommal is számos épület romlalt meg. A székesegyház egy további része beomlott, azonban emberélet nem eset áldozatul.

(v) Egy mormon szent, Brigham Young egykori magánlakása, közelebb 330 új mormonnal érkezett Utahba. A megérkeztettek nagy része az angol szigetek, Svédország és Dániából valók.

— Az angol uralkodó család ugyancsak benne van a lakodalmakban. Nem régen jelentették hivatalosan az edinburgi herceg jegyváltását, most pedig azt jelentik, hogy Arthur herceg (ki nem régebben a walesi herceggel együtt volt Budapesten) váltott jegyet Thyra dán hercegnővel.

— Páris város ajándéka melylyel a sah-ot szándékosan meglepi, egy irodalmi mű Alphonse-tól s „Párisi séták” címet visel. Alphonse 1867-ben fogott e mű írásához, de csak közelébb végezte be, s a párisi község tanácsa jul. 4-én tartott

ülésében határozta el, hogy a munka diszpódnával fogja megtisztelni a persák uralkodóját. Diszesebb könyv Alphonse művénél évek óta nem jelent meg: 500 oldalnyi szövegből áll. s 460 felmetszvény, acélmetszet és színezett könyvmező disziti. Kiállításra 700,000 frankba került a kiadó; Rothschildnak. Az a példány, melyet a persák sahnak fognak átnyújtani, vörös maroquinba van kötve; magassága 64, szélessége 50, vastagsága 9 centimeter. Tábláján Páris város címere látható reliefben az ismeretes „Fluctuat nec mergitur” felirással. A könyv címe és szerzőjének neve a munkának mind tábláján mind sarkán olvasható, s belül zöld atlasz-lapon a következő ajánlás áll: „Homage de la Ville de Paris á la Majesté impériale LeSchah de Perse.” A sah e könyvet fölnyitva, Páris valamennyi látványával találkozhat: látja a boulognei erdőt, a nagy tavat, az Avenue de l’Imperatrice-t, a diadalívet, a longchamps-i tribünöket, a louvret, luxemburgi palotát s a francia főváros egyéb nevezetességeit.

— Magyar nyelv a dán-egyetemen. Dr. Thomsen Vilmos, a kopenhágai egyetemen az összehasonlító nyelvészet magántanára, ki a nyelvtudomány terén, különösen a germán nyelveknek a finn-lapp nyelvekre való befolyásáról írt munkája után ismeretes, a közelebbi egyetemi félévben két órát szán a magyar nyelv tanítására. Thomsen járta a Magyar Nyelvort és nagy érdeklődéssel olvasa azt.

Bécsi hírek.

(v) Bécsben aug. 6-án 63 ujabb choleraeset merült fel, mi a járvány növekedését jelzi.

(v) A nemzetközi szabadalmi congressus előkészítő bizottságának legutóbbi határozatai a f. hó 6-án tartott gyűlésen nagy szótöbbséggel elfogadtattak. Ezután a congressus megválasztotta állandó bizottságát, mely 9-én báró Schwarzenberg elnökével, Pier mérnököt Drezdából vezértitkárává és Rosas pénzügyi tanácsost Bécsből pénztárnokává nevezte ki. A különböző országokbeli bizottmányi tagok megegyeztek abban, hogy a congressus további közös czéljának elérésére albizottságok segítségével kell törekedni.

(v) A magyar-jog tanárává Rudolff főherceg mellé Hegedüs Lajos közokt. m. tanácsos fog kinevezettni.

(v) A bajor király szeptember hó elején incognito Bécsbe érkezik és 14 napra marad itt. Szép „incognito” utazás az, melynek egy hóval előtte már detailjeit is tudja a világ! Az ily neveléses haszontalankodással is fel kellene már hagyni valahára. Jelentéktelen dolog ugyan, de mégis bosszantó.

(v) A tözsdei rendelkezés f. hó 9-én lejárt bejelentési határidején a nagy bankok és cégek részéről váratlanul sok bejelentés történt.

(v) Gazdátlan gyémántok. Lenk Henrik gráci aranyművesnél mult évi {novemberben egy körülbelül tizenhét éves fiatal ember több drágakövet, köztük néhány gyémántot hozott eladás végett, s megkérvén, hogy becsülje meg azok értékét, eltávozott, másnapra igérvén visszajövet. Másnap azonban nem jött el s a drágakövek azóta folytonosan az aranyművesnél hevertek, ki azóta nem akart a fiatal ember nyomára. Most a

Lassu. (fére.)
Ó megtanít hazudni is. (hozzá.) Nagyon.

Grófné.
Egy kis dalt olvasok Bokodtól:

Mi hármán.
Kis völgy rejtékén ül
Hervadt rózsaszál,
Alig nyílt ki kelyhe,
Rajt ül a halál:
S ez te vagy!
Míg a rózsá árván,
És hervadtan ül:
Ittas lepke röpköd
A kehely körül:
S ez ő!
Mind a kettő fölé
Öröngyalul,
Busan és remegve
Szomorúfűz borul;
S ez én vagyok! —

Lassu
Dicső; pompás! felség!
(ismétli.)
„S ez én vagyok!” —
(Vége következik.)

A papagály.

— Elbeszélés a rocon-korból. —
IRTA: JILLA FELIX.
(Vége.)

(v) A prokurator bevezette a marquist, kit Lafleur a kalittal követett.
Louizon tette magát, mintha meg lenne lepve, s művészies halk sikolylyal felugrott,

„Parbleu! — szolt Roland, — Geangir mint látom jó felvigyázat alatt áll. Ily kezek által dedelgettetni, irigylendő szerencse lehet.”

„Oh, meg vagyok győződve marquis ur, — szolt az elfogadott özvegy — hogy Vert Vert sem unta magát a Thorigny kastélyban.”

„Unalmas tartozkodási hely biz az, madame, — soha jött fel a marquis. — Egyhangu és melancholikus.”

„Azt hiszem, marquis ur” — szolt madame részvéttel.

„Őseim szellemei folyton háborgatnak. Leginkább szeretnék ismét visszatérni Indiába.”

„De hát nem szebb az élet Franciaországban, marquis ur!”

„Őseim szellemei nem hagynak nyugton Thorigny. Nekem ugy tetszik, mintha guny kacajjal vegyes jajgatást hallanék s e kiáltást: „Nézétek a szegény férget, családunk végsarjadékát!”

„Ez képzelődés!”

„De bosszantó, madame. Szeretném megtörölés én is megbosszantani egész elődségemet, szeretném hatvan nagyságos ösömen valami borzasztó dolgot vinni véghez.”

„Csak nem valami kétségbeesett tényen jár az esze marquis ur?”

„Ha kegyed, szép asszony, ennek tartja, ugy vissza kell mennem Indiába” — felelt halkan Roland, előrehajolva. Hej, Lafleur, — kiáltá megfordulva — hozd ide Vert-Vertet!”

A jövődöbéli udvarmester a kalitot az asztalra tette.

„Távozz” — szolt a marquis parancsoló hangon, s Lafleur, rámosolyogva az utána sompolygó Madeleine-re eltűnt.

„Vert-Vert nevelése hiányos volt — folytató Roland. — Nicolas Gringoire inkább szereti a pénzt, mint a tudományt. Én megtanultam Indiában a papagály — tanítás egyedüli módját s ezt tegnap Vert-Vertnél alkalmaztam.”

„Ez szép volt öntől marquis ur” — sutogá Madeleine, oh, nagyon szép! Fáradtságos foglalkozásnak vetette alá magát érettem. Most bánom szeszélyemet.”

„A foglalkozás e papagálylyal igen mulattató s kedves — bizonyítja Roland s gyorsan körültekintve hozzátéve: Mindjárt meg fogja látni nagyság. Nincs itt kéznél valahol egy iv fehér papír?”

„Azonnal hozok” — szolt a prokurator szolgálatkészen felugorva s eltávozva.

Roland s Louizon magukra maradtak. A marquis egészen oda tolt a szép özvegy mellé,

„Vigyázzon, szép asszony” — kiáltá a papagályt kivéve a kalitból.

„Nagyon kíváncsi vagyok — sutogá Louizon, remegve a várakozástól.

„Holla, Vert-Vert, kiáltá a marquis — kezdjük!”

A fejével bólogató madarat odatartá madame Elmény elé, és oldalt fordulva, csaknem madame fölébe mondá: „Légy jó irányomban!”

„Légy jó irányomban!” — ismétlé a papagály. „Szeretlek!” — sutogá Roland, átkarolva Louizon derekát.

„Szeretlek!” — viszhangozá Vert-Vert.

A szép özvegyet kellemes érzés fogta el. Maga sem tudta, hogy mi leli. Hisz ez a legkülönösebb szerelmi nyilatkozat volt a világon!

„Most még csak egy mondat van hátra — szolt a marquis mosolyogva. — Szabad kérnem szép asszony, hogy Vert-Vert kikérdezését folytassa?”

„Csókolj meg!” susogá Louizon alig hallhatólag.

„Csókolj meg!” — ismétlé szemtelen hangosan a papagály.

A következő pillanatban már ismét kalitjában ült, és Louizon, ki behunyta szemait, forró csókot érzett ajkain. Halk felkiáltással hátrarogyott.

A papagály érzelmei tolmácsál toltá föl magát. „Csókolj meg! Csókolj meg! Csókolj meg!” — kiáltá szakadatlanul. Rolandnak azonban nem volt szüksége biztatásra.

„Louizon, akarsz-e nőm lenni?”

Egy néma fejbólintás volt a felelet.

E perczen az ajtó megnyílt, s Claude egy iv papírral kezében megjelent a küszöbön.

„Mit látnak szemeim?” — kiáltá meglepetten.

Louizon kifejté magát Roland karjai közül.

„Őn Amyntas és Phillist látja maga előtt, prokurator ur” — szolt a marquis derűlten. — A dolog nagyon egyszerű. Előbb elraboltam a képmást, most elrablom az eredetit.”

„Ugy látszik zokon nagyon nem veszi” — mondá Claude mosolylyal, piruló nővére tekintve.

„Ellenesetben a kép Indiába kísért volna,” sutogá a szerelmes marquis, — és semmi maradt királylány ki nem törölte volna szívéből.”

Louizon nem felelt. Szerelmesen tekintett rá. Meg volt elégedve. Rohammal foglalták el. „Istennemre, jobban ért a dologhoz, mint én!” — gondola. — Ez ugy jött, mint a forgószél!”

„De mire kell hát e papír?” — kérdé az ívet kezében tartó Claude.

„No, természetesebben, a házassági szerződés elkészítésére, prokurator ur,” — szolt Roland nevetve.

„Ugy? — kiáltá Claude mosolyogva. Akkor még penna és tintára is van szükség. Megyek, keresek valahol, aztán ugy is még a szerződés for muláreja felett kell gondolkodnom. Ez tetemes időt veendő igénybe.”

A prokurator elhagyta a szobát, és az ajtót csendesesen bezárta maga után. A szerelmes pár magára maradt, s Vert-Vert a legcsábítóbb hangon kezdé biztató kiáltását.

nevezett aranyműves a gráci törvényszéknek leté-
teményezte az ékköveket, hol azokat tulajdonosuk
átveheti. Ha nem fog jelentkezni senki, az állam-
kincstár által el fogja adni.

— **A sah elutazása.** Laxenburgból írják
aug. 8-dik kelet alatt: „Nasr-eddin sah ma reggel
elutazott. A podgyász már tegnap este vitetett el;
a 20 nagy ládából, mely tele volt a bázulról va-
ló elutazáskor nap- és országláncokkal, most
már csak 4 volt meg. A tegnapi nap folytán szá-
mos bécsi iparos jött Laxenburgba, hogy szám-
láját kifizettesse magának, de Malek kincstárnok
határozottan vonakodott az ersénybe nyulni. Egy
fizető pinczér kétségbeesetten szaladgált egyik
mirzától a másikhoz, hogy 179 frtnyi számlá-
ját kifizettesse velük végre az itteni bécsi consul
megszánta őt és adott neki egy százast. A schön-
brunni ünnepélyről háromnegyed 12 órakor jött visz-
sza a sah, de már reggel 8 órakor felkelt,
mert háromnegyed 9-re várták ő felségét.
A király pontos volt, elment a sah belső
lakosztályába és ott reggelizett. — Ezután jöttek
a főhercegek, udvari tisztviselők és miniszterek,
köztük Szilágyi és Wenckheim végül pedig a laxen-
burgi község egy küldöttsége. Röviddel 10 óra
előtt a király a sahval együtt kocsira ültek és a
vasúthoz mentek, kísértetve a sah számára kiren-
delt tiszteletbeli kísérettől, mely őt az osztrák
határhoz kíséri. A pályaudvarban a király el
bucsuzott a sahtól, azután jelt adott, mire a vo-
nat megindult; még egy „bonne voyage“-t mon-
dott vendégének és azután visszatért Bécsbe. A
vonat a saht Penzingre vitte, hol a pályaudvarban
a török követ várakozott rá: közönség nagyon ke-
vés volt ott; a török követ a kocsiba ült és el-
fogja kíséretét a saht egész kíséretével. A sah
— mint mondják — 3 arany és 49 ezüst
érmét hagyott a laxenburgi kastély őrsége szá-
mára, a szolgaszemélyzet számára pedig 30 ezer
frankot. — Gasteiger-khán 5 havi szabadságát
kapott és ez időt Tirolban szándékozik töltöni: mon-
dják, hogy nem is megy többé Teheránba vissza.
— **A fény árnyoldala.** Nagyszerű volt
a katonai parádé, melyet pár nap előtt rendeztek
Schmelz mellett a perzsa sah tiszteletére. Pénzen
kívül nem került többé, csak 28 emberéletbe. No
de összesen 20,000 állt kint sulyos parádében
bosszu órákig várva a sahot, ki végre estefelé, 6
óra után megérkezett. A hőség azalatt 32—36
foknyi volt s a szegény katonaság kintjelen hely-
zetét lehet képzelni. Elég az hozzá, hogy a fényes
színpadon 28 katonát adta meg az árát. A perzsa
sah ugyan láthatott országában nem régiben eze-
reket is kidőlni éhínség miatt, de nálunk a kato-
naság közül csak hadjárat alkalmatosságoknál esik
el ennyi ember.

HIRHARANG.

Kolozsvárt, augusztus 12.

— **Tisztelettel felkérjük a helybeli
t. előfizetőinket, hogy mind hátralékai-
kat, mind pedig előfizetéseiket kiadóihi-
vatalunknál (főter gr. Teleky ház) mi-
nél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy
új lapkihordónk annál pontosabban jár-
hasson el küldetésében.**

Kolozsvárt, aug. 6. 1873.

A „Magyar Polgár” kiadóhivatala.

— **Szász-Régenből** augusztus 10 ki kelet-
tel, a következő értesítést vesszük: A cholera nagy
mértékben uralkodik, naponta 20—25 halott, 70—80
beteg, az orvosok éjjel nappal a betegek körül van-
nak. A szomszéd falvakban hasonlóképpen uralko-
dik e borzasztó járvány, minden ember panaszkol,
hogy beteg, halvány, sárga mindenki. Egészségte-
len a levegő, ily roppant kétségbeesés között, hol
minden család övét féltve orvoshoz folyamodik,
nem lehet megemlíteni és előismerés nélkül hagyni
sz. régi orvos Helwiget, ki éjjel úgy mint
nappal, rang és személyválogatás nélkül úgy vá-
rosos, mint falun, egyformán kíván segíteni a szen-
vedőknek.

— **Hory Farkas,** kolozsvármegyei körjegy-
ző, a napokban jegyezte el Gyula-Fehérvárt Ko-
vrig Nina kisasszonyt.

— **A décsi takarékpénztárnak** júliusi
forgalma 82,858 frt 84 kr. ment. Pénztár mara-
déka augusztus hóra 4859 frt.

— **Mikor az ember** az ultramontánok ke-
gyelmére szorult, éppen úgy jár, mint járt most a
„Kolozsvári Közlöny,” melynek élén most a „meg-
bizott kiadó” Sándor János ur a következő szo-
moru nyilatkozatot teszi: A „kolozsvári katholi-
kus értelmiség számos tagjai” nagy gyűlése hatá-
rozatának végrehajtására kiküldött „kezelő bizott-
ság”-ot egész tisztelettel kérem, méltóztat az 1873
március 15-ke óta függőben tartott, számtalanszor
megsürgött ügyet sietve végleg elintézni; alólírt
kiadó kötelezettségének pontosan eleget tett, há-
rom és fél hó óta vár hasonlóan a másik féltől, to-
vább már nem várhat s ezért igazságos kérését
megújítja. Sándor János, mint a „Kolozsvári Köz-
löny kiadója.” Imé, hova jutott a K. Közlöny, mely
egyszer az 50-es évek végén s a 60-nos évek elején

annyi kitűnő szolgálatot tudott tenni a hazának!
Szerkesztője, az ügyes tollú Sándor János a bal-
közép egykori híve, a „Hon”-nak kedvelt munka-
társa, elbágyta politikai álláspontját, hogy száraz
dajkája legyen a kormánypart által aszkorban ejtett
Közlönynek! Bizonyossz cseré volt. Mi ismertük szo-
moru sorsra jutott lapársunknak belső bajait, elő-
re tudtuk mi lesz a vége az ultramontán befolyás-
nak, de nem láptunk fel, mert rossz akaratú vádol-
tattunk volna. Mint halljuk, a K. Közlöny ez évne-
gyed végével — ha addig a fekete hadsereg támoga-
tására nem jön — meg fog szűnni, nagy öröme
a „Kelet”-nek, melylyel kiváló barátságos viszony-
ban élt.

(v) **Dr. Czifra Ferencz** egyetemi tanárt
érzékeny vesztesség érte. Neje, szül. Vajda Anna
f. hó 19-én éjjel életének 40-ik évében meghalt.
Béke poraira!

— **Pangur Gyula** sz.-nagyfalusi ev. ref.
ifjú lelkész, jeles természetbúvár, egy maga által
gyűjtött és rendezett, 977 darabból álló becses
bogár, rovar és lepke gyűjteményt ajándékozott,
csinos szekrénybe elhelyezve, a zilahi m. kir. ál-
lami tanítóképző számára. Pangur ur szerénysé-
gét úgy hisszük, nem sértjük meg, midőn a dicsé-
retre nem szorult szép ténny nyilvánosságra hoz-
zuk. (Kelet.)

— **E megyébe kebelezett Moes községé-
be** szokás szerint folyó hó 21-én tartatni szokott
országos vásár és megye területén s különösen az
említett községben uralgó cholerajárvány miatt
nem fog megtartatni. Kolozsmegye alispánjától.
Kolozsvárt, 1873. Augusztus 11-én. M a t s k á s i
P á l, alispán.

(4) **Cholera.** Budapesten f. hó 8-án
felmerült újabb choleraeset: Budán 5, Pesten 94.
Hunyad megye területén a járvány kezde-
től augusztus 5 dikéig 3750 choleraeset ford-
ult elő.

(v) **A jégzsúkság** Budapesten kezd már
nagyon is érezhetővé válni. Egy mázsás jég ára
itt jelenleg 4 frt., s a roppant meleg mellett
kiflítás van arra, hogy még tetemesen dráguljon.

(v) **A pesti állatkert** a napokban két
vesztesség érte. Nem rég az oroszán, a napokban
pedig a leopard, mit Cassanova asszonytól vettek,
pusztult el.

(v) **Budapesten a honvédség és a közös-
hadsereg szabadságai és tartalékai** részére
évenként tartatni szokott fegyvergyakorlatok az
idénre beszüntetettek.

(v) **Teljesen igazat kell adnunk a „P. N.”**
érsekséjéről tudósítójának, ki a vásári tilalom be-
szüntetése iránt említett lap legújabb számában a
következőket írja: Mint tudva van, a cholera já-
rvány miatt számos törvényhatóság s ezek között
Nyitra megye is az országos vásárokat betiltotta.
Érsekséjéről tudósítójának ezen intézkedés nagy
rémülést okozott. Az itteni iparos osztály t. i.
iparczikkeit legnagyobb részben csak vásárokból
adhatja el. Mit fog tenni, ha keresetmódjától meg-
fosztatik, nem lesz-e inkább a nyomorok s a cho-
lera esélyeinek még jobban kitéve, ha a legszűk-
ségebbé élelmiszerek ruházattal magát s családját
ellátni nem leendő képes? — Hogy tehát a veszélyt
lehetőleg maguktól elhárítsák, f. hó 3-án gyűlést
tartottak, melyből úgy a bel-, mint a kereskedel-
mi miniszteriumhoz kérvény intéztetett az or-
szágos vásárokról való tilalom megszünte-
tése érdekében, felkérve egyúttal ezen
kérelem támogatására a pozsonyi iparkamara s
az országos iparegyesület, miudézen kérvények
küldöttség által terjesztetnek elő. Valóban, ha te-
kintetbe vesszük, hogy a vasúton az utasok az
ország minden részéből s szeszufolya vitetnek
egyik helyről a másikra csodálkozunk kell, hogy
nem erre, hanem a szabad ég alatt tartatni szo-
kott vásárokat terjedt ki az illetők figyelme. A
vásárokat betiltása nem fogja a cholera elfojtani,
hanem elő fogja idézni azt, hogy a hazai kereske-
delem pang, az iparos osztály pedig a legnagyobb
nyomorban döntetvén, tönkre megy, s még inkább
a járvány áldozatává fog esni.

— **Kilyen Ferencz,** a maga és nője Bod
Róza, nemkülönben testvérei: Juliánna, özv.
Horváth Jánosné, s ennek gyermekei Zsuzsanna.
Férje Kilyen János s gyermekei Polixena özv.
Herczeg Sándorné, s fia Sámuel, ennek nője
Sebe Gizella és gyermekeik, — valamint számos
közeli és távoli rokonok nevében, fájdalomtól ér-
zékenyen suttogott kebelrel tudatja édes anyja. özv.
Kilyen Ferenczné született Szőnyi Juliánna
folyó évi augusztus hó 10-én életének 76-ik öz-
vegysége 11-ik évében néhány rövid óráig tartó
szenvedés után bekövetkezett gyászos halálát.
Béke poraira!

— **Járvány és ügyvéd.** A „P. L.” a kö-
vetkező hallatlan esetet beszéli: „Egy ügyvéd
nem régiben lefoglalta egy cholera által elhalt egyén
ruháit és azokat nyilvános árverésen el akarta
adni. A szolgabíró ezen szándékot ellenezte és a
ruhákat megsemmisíttette. Most azonban az ügyvéd
a szolgabíróat beperelte, mert egy törvényessé vált
ítéletet meg akart akadályozni; de ez sem tági-
tott és az esetet följelentette a belügyminiszter-
nek, ki ez alkalomból az összes hatóságokat kör-
rendeletileg utasította, hogy a cholera-betegek
ruháit desinificálják illetőleg megsemmisítsék.”
Ugy látszik, nincs egészen igazuk a levelezőknek
kik az egész járványt egyedül a szegény néptudat-

lanságának és a hatóságok hanyagságának tulaj-
donítják.

— **Olaszország és Magyarország.** A „Di-
ritto” kiállítási levelezőjének fővárosunk anyyira
tetszett, hogy nem érte be azon két tudósításával,
melyeket a jury itt mulatása alkalmával áradó
lelkességgel írt a „hivatalos” eseményekről, ha-
nem kíváncsi lett nemzetünket hétköznapi han-
gulatban is megismerni. Addigra pedig, míg e ter-
vét keresztülviheti és szélesebben nézhet körül
hazánkban, leírja „Olaszország és Magyarország”
cím alatt egy magánosan tett sétáját. Levelező
Pestet és Budát összehasonlítva, azon következte-
tésre jut, hogy Pest majdnem egészen magyar, (de
kár, hogy nincs igaza), Buda ellenben majdnem
egészen német. Magától értetik, hogy ilyformán a
mérleg magyarok és németek között csak is a mi
javunkra üthet ki. — Budán szinte minden né-
met és így e város semmi különös jellegét nem
mutat; utcái kicsinyek és szűkek, házai alacson-
nyak. — Pest ellenben nagy város, mindazon mo-
dern comfort-tal, melyről a déli olasz városok mit-
sem tudnak; lakosai majd mind magyarok és az
osztrákoknál különösebb, férfiasabb jelleggel bírnak.
Bécsben a szőke, itt a barna szín, ott a szende-
ség, itt a büszkeség a túlnyomó jellemvonás. Pest
népe közt végig haladva, észbe jutnak Magyar-
ország függetlenségi harcrai és ő azon meggyőző-
désre jut, hogy e nemzet nem arra való, hogy a
bécsieknek alá legyen vetve. — A fogadtatás, mely
egyaránt lelkes volt a műveltebb osztály, mint a
tömeg részéről, arról győzte meg őt, hogy e nép
mindig vendégszerető és szívélyes hogy az ünnepélyek
ben semmi mesterkelt. em lehetett. Pestet a kelet elő-
csarnokának szokták mondani; ha ez igaz volna, akkor
az előcsarnok sokkal különb az egész palotánál:
de ez nem áll, mert Pest a szögletes és szögletes
telmében modern város, és sokkal kitűnőbb tiszta
sága és rendőrsége van, mint az városoknak.
(Szegény olasz városok!) Szerinte azért is férfias-
abbak vagyunk az osztrákoknál, mert bort iszunk
és nem söröt, mint azok. Sorait a következő érde-
kes elmélkedéssel fejezi be: „Mikor együtt vol-
tunk a diszében és az ünnepély díszmennyének
előke legelőször emel poharat üdvözlötökre,
mindnyájunknak, de különösen nekünk olaszoknak
észbe jutott azon nagy változás, mely a legújabb
25 évben Olaszországban és Magyarországon
végre ment; 1848-ban, midőn mindketten ugyan-
egy elvért küzdöttünk, győzelmeink híre örömet
keltett Magyarországon; egyikünknek szerencsét-
lensége pedig maga után vont a másikét. A tör-
ténét e fejezete egyik részről Novara és Velen-
czében és a bresciai kivégzésekben; a másik
részre nézve Aradon találtá befejeződését. De most
25 év után nemcsak, hogy nem tartottak be-
nünket járom-alatt; de mindketten felszabadul-
tunk a közös zsarnok alól és a most megnyitott nem-
zetközi kiállításon mindketten külön államokként
szerepelünk; az ő kiállítási biztosságuk mögött a
pesti a miénk mögött a romai parlament áll. „A
berlini „Nord. Allg. Ztg.” tárczáirója is folytatja
lelkes pesti utelirását, és fővárosunkat a világ
egyik legszebb fekvésű városának mondja.

K i m u t a t á s a
a Kolozsvár sz. kir városban uralgó cholera-járvány állásának 1873-ik évi Junius 18-tól kezdve
1873-ik évi Augusz hó 11-éig éji 12 óráig.

Közönség köréből*)
Marosvásárhely aug. 8-án 1873.
(Vége.)
Ily szomorú és valóban kétségbeesítő helyze-
tén] a megyének nincs ki segítsen, a főlelképész-
tor a Kovács Áron emlékszóba leleplezésével el-

foglalva, a hozzá jutott hangos panaszok tekintet-
be vétele nélkül, behunyt szemmel nézi a szeren-
csétlen helyzetet, Tolnai Lajost — mint ez kir-
deti — távsürgöny útján első papnak nevezé ki
a mi ötöt arra bátorítja, hogy a hozzá menő hi-
veket személyesen megtámadja, egyszóval a jézusi
türelem és alázatosság nála csak költői virágok,
vagy inkább tövis, a melyekkel hivatkozva
szurkálja.

Ha a forrásra vissza kell mennünk, úgy hisz-
szük, hogy mindezek a főpap félrevezetésével he-
lyettes főgondnok Antal Lászlót terhelik, ki előtt
nem az egyház szent érdeke, hanem önhatalmi ál-
lásának megvédése lebeg, mely czélból az egy-
házi tanácsban magának pártot alakított, azt vél-
vén, hogy tiszteletet és megbecsülést szokott erő-
szakos eljárásaival azoknak pártfogása mellett esz-
közlőni tud. — Nem úgy uram! a ki azon nagy
felelősséggel járó tisztességet elfogadja, annak az
egész fölött kell állania, ott az igazság és egyház
érdekében kell működnie, s a politikát, személy-
gyűlöletet nem szabad sem bevennie, sem bevi-
tetni engednie; mert meg vagyunk győződve, ha
az egyház kormányzata eszes, erélyes és jóakaratu
kezekbe van letéve, akkor ezen szánandó helyzet-
be nem esik. — Ön tehát főgondnok ur lépjen
vissza, így is az egyházi tanácsnak közelebből
történt megújításakor támaszait elvesztve, agyag-
lábu hőseit keresse a temetőben, gyógyítsa betegeit
— ha tudja, de az egyház ügyeinek vezetését biza-
s más képebbé kezekre, és engedjen tért más
oly egyének, kinek segítségével remélhetni, hogy a
megyében a bajokat leküzdve a vallásos buzgalom
megint helyreállítható lesz, azt hisszük, hogy ezen
erkölcsi kötelességet a vallás szent érdekében s az
anyaszentegyház megnyugtatóására mielőbb teljesí-
tendi. — Ugy legyen!!

Egy polgár.

*) E rovatban megjelenő cikkekért szerkesz-
tőségünk csupán sajtóhatóság irányában vállal fe-
lelőséget. Szerk.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

(Aug. 11-én 1873.)

5% metalliques 68.70. — nemzeti kölcsön
73. — 1860-ki államkölcsön 102.85 Magyarországi
967. Hítelrészv. 239.50 London 110.90 Magyar
földterhermentesítési kötvény 77. — Temesvári föld-
terhermentesítési kötvény 75.50. Erdélyi föld-
terhermentesítési kötvény 65. — Horváth-Slavin föld-
terhermentesítési kötvény 76. — Ezüst 105.75 Cs.
kir. arany —. — Napoleonor 8.95 1/2

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő
K. PAPP MIKLÓS.

NYILTÉR. *)

Minden betegnek erő és egészség gyógy-
szer és költség nélkül:

Revalesciere Du Barry
Londonból.

Tápiálabb levén mint a hus, a Revalesciere felöltök
és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítja gyógyszer-
ekben.

Egy betegség sem áthat ellent az izletes Revalesciere
du Barrynak és a gyógyszer költség nélkül elásvolt min-
den gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, lé-
lekész-, hólyag-, s vesebajokat, gümőkört, aszkort, asthmát,
köhögést, emésztetlenséget, düglést, hasmenést, almatlan-
ságot, gyengeséget, aranyeret, vízközlést, szédülést, vér-
áramlatokat, fuligást, rosullatást, és hányást, még a ter-
hesség alatt is, diabetet, méli kórt, elsoványodást, kőszényt
sápkórt. Kivonat 72,000 tanúsítványból, olv esetekben, melyek
a gyógyszereknek ellenállottak.

Borainville, (Seine Inferieure) 1863. nov. 27
Harminezhat év óta borasztót szenvedtem asthmában (rö-
vid lélekzet) és minden éjjel négy-ötösor felkeltem kelenem,
hogy megne fuladjak. Minden gyógyszer siker nélkül maradt.
Nyolcz nap óta eszem du Barry Revalesciere-jét és csoda-
latosan jól érzem magamat, zavartalan álom és szabad lé-
széssel, melyet már évek óta nélkülözök. Az égnék és
nek legyen hála.

Böillet, lelkész.

Baar (Niederrhein, France) 1861. jun. 4.
A Revalesciere nálam csodáson hatott. Lászlólag ki-
merült erőm visszatért, és új életet érzek, mint, ifjúságom-
ban. Értvagyom, melyet több év óta elvesztettem visszatért
és a terhes agynomás, mely 40 éven át kinoszt, felha-
gyott. Újjászületve érzem magamat.

Ruff Dávid, földbírtokos

68,782 számu bizonyítvány.

Soká szenvedtem évtizedek óta és év utáni há-
nyásban. Az ön jeles Revalesciere-je megszüntette a hányást
és évtvagyamat helyreállította. M-gygyó ódésam az ön Ro-
valesciere-jének irrességéről indit arra, hogy azt más szen-
vedőknek is ajánljom.

Berger Károly.

72,418. számu bizonyítvány.

Obergurig, Bautzen mellett (Szászország) 1869

jan. 17-én.

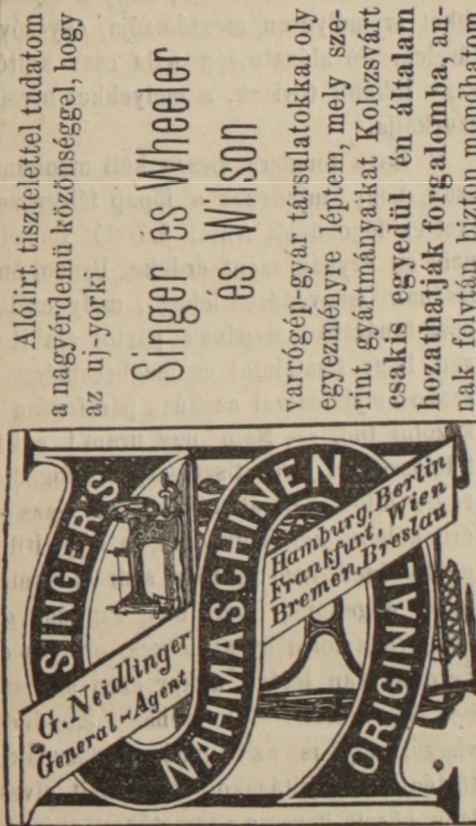
Hosszabb idő óta szenvedtem borzasztó lélegzési fá-
dalmakban, melyek ellen sok helyütt kerestem, de sehol
sem találtam segélyt. Mely hálaival elismerem az ön jeles
Revalesciere-jének hatását; tisztelettel.

Maszing Ernő.

Bádogszelencében fél fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2
fontos 4. 50, 5 font 10 frt, 12 frs, 20 frt, 24 frs, 36 frt.
Revalesciere kétszersültök szelencében 2 f. 50 s 4 f. 50
Revalesciere chokoládé por- és tábla alakban 12 csésére
1.50, 24 csésére 2.50, 48 csésére 4.50, porban 120 csésére
10 frt, 288 csésére 20 frt, 576 csésére 36 frt. —
Ápapható: Barry du Barry és társai Bécs, Wallischgasse
8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten: Tör-
ök, Prágában: Fürst J. Brunnban, Eder F., Debrece-
ben: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár:
Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél Kanizsán: Lo-
vak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Domotornál,
Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvárt: Diebl-
la Györgynél, Vágújhelyen: Conlegrer Ignácznál, Vasarodon:
dr. Halter A.-nál, Ágrámban: Irgalmasok gyógyszerárál-
ban, azon kívül a bécsi ház postai utalvány vagy utánv
mellett szétküldi.

*) E rovatban megjelenő cikkekért szer-
kesztőségünk felelő séget nem vállal. Szerk.

KiVanatra díj nélküli csomagolással.

Alólt tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az új-yorki

Singer és Wheeler és Wilson

varrógépgyár társulatokkal oly egyezményre léptem, mely szerint gyártmányait Kolozsvárt esakis egyedül én általam hozathaják forgalomba, annak folytán bizton mondhatom, hogy itten bárki más által ajánlott vagy elárúsított ily nevezett varrógépek zugszáraikat által utánzóttak.

Raktáron levő eredeti Singer és Wheeler és Wilson-féle varrógépek családi használatra elvitázhatalanul a legcélszerűbbek, s azokkal az utánzóttak sem munkaképességben, sem tartósságban a versenyt legkevésbé sem alhajják ki.

Találhatók nálam továbbá szabó-, cipész- és nyerges-üzlethez kellő valódi

Singer, Howe, Agner, Circular-Elastic

varrógépek, melyek eredetiségét okmányilag bebizonyítani mindig kész vagyok, mit is a tisztelt varrógépet vásárolni kívánó közönségnek figyelmébe ajánlani bátorodom, s minden tölem vásárolt gépért szilárd jóállást ígérek, a lehető legolcsóbb szabott árak, részletfizetés és ingyen tanítás mellett.

SZILLY LAJOS.

(3—3 1)

Raktár belmagyarutaz 15. szám az unitárius templon átellenében.

Arverezési hirdetés.

Sz. 234.—1873.

A kolozs-monostori r. c. alapítványi urad. gondnokság részéről ezen-
nel közlirre tétetik, hogy az alap. uradalom tulajdonát képező kolozs-
monostori uradalmi új múmalom gépezetével és szükséges mindennemű esz-
közével, 2 szobák onyha s kamr. ból álló malommesteri lakházzal és telek-
kel, — a taligás kocsis 1 szobája s konyhájával, szekérszinnel és ló-stálával
együtt, — 10 év augusztus 27-én reggeli 10 órákor tartandó nyilvános
árverezésen a volt papiros-malommal szembelevő egyszerű lisztet őrölő 2
kerékű malommal együtt vagy ettől elkülönítve, mely utóbbinak hasznabér-
leti ideje folyó évi november 1-én veszi kezdetét, a többet ígérőnek bérbe
fognak adni.

Az árverési feltételek a kitűzött hatánap előtt is az uradalmi gond-
nokság irodájában megtekinthetők.

1. A múmalom és hozzátartozandóira nézve fe kiáltási ár 4000 frt.
2. A volt papiros-malommal szemben levő kis malomé pedig az ár-
verezés előtt pár nappal vagy az árveréskor megvethető.

Az árverezni szándékozók tisztelettel felkértemek, hogy magukat 10%
bánapénzzel ellátni sziveskedjenek.

A r. c. alapítványi uradalmi gondnokságtól Kolozs-
monostoron, 1873. augusztus 1.

(3—3 2)

A KOLOZSVÁRI LYCEUMI NYOMDA

a lehető gyorsan és legjutányosb árakban elvállal mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁKAT.

Alólirott igazgatóság tisztelettel jelenti az összes t. cz. helybeli és vidéki közönségnek, hogy az ujonnan felszerelt lyceumi könyv- és könyomda jelenleg már azon
helyzetben van, hogy a legnagyobb megrendelésekig minden alakban a legújabb divatu betűk és minták szerint elfogad megrendeléseket, a többek között:

ÖNÁLLÓ MUNKÁK
RÖPIRATOK
FELHIVÁSOK,
ALAPSZABÁLYOK

TAKARÉK- és KISEGÍTŐ-
PÉNZTÁRI KÖNYVECSKÉK,
Vonalzott munkák,
FALRAGASZOK,

ÉTLAPOK,
TÁNCSTÉLY
és MAJÁLISI multságokra
MEGHIVÓK,

SZAMLAOK
KÖRLEVELEK,
GYÁSZ-JELENTÉSEK
stb. stb.

KÖNYOMDAI (Lytographiai) munkák között: Névjegyek a legújabb minták szerint, Meghívók, Tánczrendek, Diszoklevelek, Részvényjegyek, Sors-
jegyek, Újévi köszöntők stb.

HIVATALOS munkákra: a nyomda papirraktárt tart s azokat gyári áron számítja mindig s a felsőbb helyről előirt HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK
legnagyobb részéből KÉSZ RARTART tart, úgy hogy a megrendelő t. törvényszékek, járásbiróságok, megyei tisztségeknél a legtöbb
esetben vidékre a megrendelést 24 óra alatt már postai uton megküldhetjük s a mennyiben a megrendelés szokatlanabb forma volna, azt a
legrövidebb idő alatt készítetteti el a rendelkezése alatt álló hat kö- és könyvsajtóján.

Az intézet szakértő KÖMETSZÖT tart s ezen felül gondoskodva van, hogy s legművészeibb munkákat elkészíttesse s e végre összekötetésben áll
a külföld legjelesebb műintézeteivel.

Minden megrendelés egyenesen a nyomdaigazgatósághoz utasítandó, hol minden darab nyomtatvány hivatalosan kezeltetik a kivitel pontosságáért.

Kolozsvárt, 1873.

(3—* 3)

A lyceumi nyomda igazgatósága.

Sz. 2203.—1873.

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi osztálya ezennel közlirre
teszi, miszerint a néhai Schütz József hagyatékához tartozó következő in-
gatlanok, ugymint: belső-tordautczában levő 4-dik számú kőház és udvar
12300 frt, a szőlőutczában levő 6-dik számú kőház 797 frt, a 8-ik számú
kőház 577 frt, az 5-ik sz. faház 182 frt becsértékben; a Nádas melléken
szántóföldek közül a 4912. helyr. számú 453 frt, a 4913. helyr. 1142 frt,
a 4916. helyr. számú 258 frt, a 4917. helyr. számú 1212 frt, a 8648¹/₂.
helyr. számú 420 frt, a 8649¹/₂. helyr. számú 420 frt; a téglamelléki rét
8719. helyr. számú 2752 frt, a 10734., 10735., 1073¹/₂., 1073²/₂. helyr.
számu Házsongárd feletti sánczok közti szántók, kaszálók és kőház, ugyne-
vezett Tanya 6485 frt, a házsongárdi szőlőhegyben levő kaszáló 10772.
helyr. számú 1427 frt, a házsongárdi mezei ház és kaszáló (gyümölcsös és
veteményes kert) 10844., 10845. helyr. számú 6000 frt, Szántó 10854.
helyr. számú 324 frt, kaszáló 10864., 10865. helyr. szám 540 frt, a

(1—3 4) hidelvi nagyutczai 96-dik számú ház 3940., 3941. helyr. számú 1280 frt
és fogolyutczai 3-dik számú ház 122 helyr. sz. 1250 frt becsértékben fo-
lyó 1873-dik évi szeptember 15., 16. és 17-dik napján mindenkor reggeli
9 órától kezdve ezen telekkönyvi hatóság 13-dik számú irodáján a főt
kijelölt sorban vagy a mint melyekre vevők jelentkeznek, el fognak adni,
de csakis becsáron felül.

A birtokok egyenkint fognak árverés alá bocsátatni és kikiáltatni a
főnnebbi becsértékben, melynek 10%-a készpénzben a venni szándékozók
által az árverező biztos kezében előre leteendő.

Az árverési feltételek többi pontjai a kiküldött biztosnál törvény-
széki bíró Bauer János urnál bármikor megtekinthetők.

A kolozsvári kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának 1873-dik évi
augusztus 9-kén tartott üléséből.

Biró Pál, elnök.
Jónás Sándor h. jegyző.

Magbuza-eladás.

Gróf Wass Albertnek a
maros-ludasi indóházától 2
órányi távolságra fekvő, Tor-
damegyében kebeleztet m-
záhi birtokában, 400 osztrák
mérő (2 nagy véka) kitűnő,
rozsa és üszög nélküli, szép,
tisztá, 89 fontos őszbuzája,
8 frtjával o. é. helyben, alól
irt által azonnal eladó. —
Szükség esetében, a csipel-
tetés bevégezése után — na-
gyobb mennyiséggel is szol-
gálhatván.

1—4 (5) Eczen Sándor,
gazdatiszt.